

Нова редакція законопроекту “Про вищу освіту” готова й чекає на схвалення прем'єр-міністра.

Створена за дорученням Прем'єр-міністра України Миколи Азарова [Робоча група з доопрацювання урядового законопроекту “Про вищу освіту”](#) під керівництвом ректора Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут” Михайла Згуровського закінчила роботу над попередньою версією нового законопроекту “Про вищу освіту” та надіслала її разом з пакетом документів до Кабінету Міністрів України (ознайомитись з напрацюваннями можна [на сайті НТУУ КПІ](#)

). Ця версія містить у собі повний текст законопроекту, включно з прикінцевими та перехідними положеннями, які узгоджують положення законопроекту з іншими законодавчими й нормативними актами, і потребує лише невеличкого юридичного та редакційного доопрацювання, яке Робоча група здатна зробити протягом тижня.

Нова редакція законопроекту народилася внаслідок копіткої тритижневої роботи шести десятків людей, які працювали в наданих їм в НТУУ КПІ аудиторіях спочатку у чотирьох робочих підгрупах (освіта, наука, управління вищими навчальними закладами, студентські питання), а потім в підгрупі з узагальнення пропозицій без вихідних із самого ранку до пізньої ночі, віддаючи для цього весь свій можливий час. У Робочій групі з доопрацювання законопроекту взяли участь представники понад 30 установ і організацій, які репрезентують різні думки і настрої суспільства — провідних вищих навчальних закладів України, Національної академії наук України, Національної академії педагогічних наук України, Адміністрації Президента України, Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності, Української асоціації студентського самоврядування, ВМГО “Фундація регіональних ініціатив”, ВГО “Громадська Рада освітян і науковців України”, Громадської ініціативи “Студентський захист”, Громадянського руху «Відсіч», Бюро журналістських розслідувань “Свідомо”, Незалежної студентської профспілки “Пряма дія”, Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України, Студентської профспілкової асоціації м. Києва, Національного Темпус-офісу в Україні, Альянсу для розвитку (Global Development Alliance), Програми сприяння зовнішньому тестуванню в Україні (USETI) та ін. За час роботи групи до неї надійшло і було опрацьовано понад 3 тис. пропозицій від більш ніж сотні організацій та установ і ще більшої кількості фахівців у галузі освіти, науки, державного управління та бізнесу з усієї України, в т.ч. й від організацій, які вже більше року організують і проводять акції протесту проти законопроекту “Про вищу освіту”. Представники цих організацій, як видно з вищенаведеного списку, також брали активну та конструктивну участь у спільній роботі всх підгруп та Робочої групи в цілому від першого й до останнього дня.

Не зважаючи на таку кількість людей з різними думками, високий рівень недовіри окремих її учасників до інших на початку роботи, полярність поглядів та бурхливі дискусії, всі без виключення формулювання нової редакції законопроекту “Про вищу освіту” були

прийняті консенсусом. Цьому сприяла демократична атмосфера роботи, під час якої головними пріоритетами були аргументація і взаємоповага, а не диктат чи зверхність. Це дозволяло учасникам переконати один одного та сприйняти переконання інших і погодитись з ними. І на сьогодні Робоча група є скоріше колективом однодумців, ніж переговорними сторонами, які прийшли з різних боків барикад.

Нова редакція законопроекту створювалась на основі зареєстрованого у Верховній Раді урядового законопроекту “Про вищу освіту”, але фактично є синтезом кращих та реальних для реалізації в нинішній ситуації без створення напруги в суспільстві й “шокової терапії” у сфері освіти й науки положень всіх трьох зареєстрованих у парламенті законопроектів — урядового, законопроекту Мірошніченка і (меншою мірою) законопроекту Оробець-Яценюка.

Фактично новий законопроект, яким за своєю суттю і є нова редакція, дасть можливість розпочати реальну реформу освіти в Україні задля високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, створення умов для самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці і держави у кваліфікованих кадрах, а також модернізації системи вищої освіти з урахуванням процесів європейської інтеграції та розвитку єдиного Європейського простору вищої освіти. Ця редакція відповідає на низку суспільних запитів щодо модернізації вищої освіти відповідно до сучасних реалій, адаптації законодавства у сфері вищої освіти до європейських стандартів, приведення нормативної бази вищої освіти до сучасних потреб економіки та її розвитку, а також створює умови для досягнення суспільного консенсусу стосовно концептуальних засад розвитку вищої освіти, що покладені в основу законопроекту.

Зустріч з прем'єр-міністром України Миколою Азаровим має відбутися у вівторок 21 лютого, і члени Робочої групи сподіваються, що саме доопрацьований ними законопроект “Про вищу освіту” буде прийнятий за основу. Разом з шанованими професорами та академіками на це сподіваються й студенти, які останній рік виходили на протести, і які погодились піти на конструктивний діалог, взявши у ньому активну участь. Ці протести відзначалися позаполітичністю і незалежністю від впливів влади чи її опонентів з числа опозиційних партій, і їх організатори не мають наміру й бажання протестувати заради протесту, а тому сподіваються на відповідну конструктивну реакцію з боку влади, мають надію, що крапку у тривалому протистоянні навколо освітніх проблем візьмуть розум та відповідальність, а не емоції й образи, і що Кабінет Міністрів та автори альтернативних законопроектів (Юрій Мірошніченко вже дав свою згоду) відкличуть їх з Верховної Ради, і за основу буде взята саме консенсусна редакція законопроекту “Про вищу освіту”, розроблена Робочою групою, де представники протестувальників, до речі, склали меншість (а тому не можна казати, що нова редакція була прийнята під їх диктовку). Якщо ж виявиться, що все це було зроблено заради імітації діалогу з громадськістю і буде здійснена банальна, як це вже було, наприклад, з Податковим майданом, спроба створити видимість легітимізації втілення намірів, які не сприймаються суспільством, то все повернеться до того, з чого почалось. Тільки у ще гіршому для влади варіанті. Бо якщо раніше протистояння проходило лише на рівні “влада — вулиця”, то тепер, коли “вулиця” досягла консенсусу з освітянами й науковцями, влада протиставить себе вже цілій академічній спільноті, яка має значно більший авторитет у суспільстві. І у

цій "війні" постраждають не лише рейтинг правлячої влади, імідж протестуючих, амбіції політиків й громадських діячів, а й вища освіта в цілому. А цього відповідальні за майбутнє держави люди, в якому б таборі вони не знаходились, не мають морального права допустити.

Тому залишається лише сподіватися на перемогу у вівторок за столом переговорів здорового глузду через пошук ефективного для розвитку вищої освіти компромісу.

[Громадянський рух "Відсіч"](#)

—